

Qüdrətli sarkərdəmizin "dəmir yumruğu" u ilk saatdan başlayaraq qələbə qazandı

ABDULLAZADƏ AZƏR RİZVAN oğlu
Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı

2001-ci il fevral ayının 18-də Tərtər rayonunun Cəmilli kəndində anadan olub. Orta təhsilini kənd məktəbində başa vurduqdan sonra 2019-cu ildə haqqı hərbi xidmətə çağırılıb. "N" saylı hərbi hissədə tankçı kimi qulluq edib.
Vətən müharibəsinin iştirakçısıdır.
Vətən Müharibəsi Qəhrəmanıdır.
"Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilib.

Hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmağa cəmi bir neçə gün qalmışdı. Səbirsizliklə oktyabr ayının gəlməsini gözləyirdim. Əsgərlik dövründə nümunəvi hərbi xidmət keçmiş, peşəkar tankçı kimi formalaşmışdım. Əsgərliklə bağlı təəssürlərim çox idi, yaxşı xatirələrim vardı, bunları ailəmə, dostlarıma danışmaq istəyirdim.

Sentyabr ayının 27-si idi, səhər əsgər yoldaşlarımla birlikdə tankları təmizləyirdik. Birdən bütün hərbi hissəyə "həyəcan" signalı verildi. Əvvəlcə bunun təlim üçün verilən signal olduğunu düşündük. Amma çox keçmədən elan olundu ki, Ermənistan cəbhə xəttində hərbi təxribat törədir və ordumuz düşmənin hücumlarının qarşısını almaq üçün əks-hücum əməliyyatına başlayıb.

Beləliklə, "Döyüş!" əmri ilə tanklarla Füzuli rayonuna doğru hərəkət etdik. Artıq Füzulidə olarkən başa düşdüm ki, müharibə başlayıb. İlk atəş səsinə aydın idi ki, bu dəfə təlimdə deyilik. Müharibə ölüm olsa da, itki olsa da, Füzuliyə yetişməyə komandirlərim əsgərə qədər bütün şəxsi heyət olduqca nişanlı və ruhlu idi. Çünki özümlə, gücümüzlə və Ali Baş Komandanımıza inanırdıq...

Birinci Qarabağ savaşında əmin şəhid oldu, atam yaralandı

Hərbi xidmət dövründə təlimlərimiz çox olmuşdu, komandirlərimdən tankın peşəkar idarə olunmasının, döyüş zamanı düşməne effektiv zərbə endirilməsinin sirlərinə yiyələnmişdim. Amma heç vaxt döyüşdə iştirak etməmişdim, bütün həmyaşdılarım kimi müharibə görməmişdim. Yalnız Tərtərdə yaşadığımız üçün 2016-cı ilin Aprel döyüşləri ilə bağlı azacıq təəssürlərim vardı.

O zaman mən məktəbdə oxuyurdum, hərbi əməliyyatların gətirdiyi ərazilərə yaxın yaşayırdıq. Dörd gün

şəxsinin sayəsində baş verirdi. Bir daha əmin olurdum ki, ölkənin başında xarizmatik lider, güclü şəxsiyyət və hərbi işi çox yaxşı bilən sarkərdə dayanıb. Biz bu savaşa da həm Vətəni qoruyurduq, həm də Ali Baş Komandanın əmr və tapşırıqlarını qürurla yerinə yetirirdik.

Beləliklə, 2020-ci il sentyabrın 27-dən mən artıq müharibənin iştirakçısı idim, həyatımın əsgərlikdən fərqli bir mərhələsinə qədəm qoymuşdum. Bir vaxtlar həssədlə izlədiyim döyüş gedən əsgərlərdən biri idim. Çox sevinirdim və əmin idim ki, torpaqlarımızı azad edəcək və şəhidlərimizin qisasını alacağıq.

Hərbi təlimlərdə dəfələrlə düşmənin ön xəttinin yarılmasını məşq etmişdik. Ona görə Ermənistan ordusunun işğal dövründə yaratdığı və möhkəmləndirdiyi müdafiə mövqelərini, mühəndis-istehkam qurğularını görməmişəm, müəyyən təəssürlərim var idi. Ermənilər bir neçə mərhələdən ibarət müdafiə mövqelərini yaratmışdılar. İlk sədlərdən biri avtomobil və zirehli texnikaların hərəkətinin qarşısını almaq üçün qazılan xəndək

idi. Düşmən xəndəyi qazarkən torpağı öz tərəfinə tökmüşdü ki, hücum edən bölmələrimiz xəndəyi doldura bilməsən.

Növbəti sədd tank əleyhinə mina sahəsi idi. Ondan sonra tank əleyhinə dirəklər, metal kəpirlər gəlirdi. Həmçinin piyadalar üçün minalanmış sahələr, tikanlı məftildən hazırlanmış torlar və daha nələr... Məhz peşəkarlığımız nəticəsində sətrelə və minimal itki ilə düşmənin müdafiə xətlərini yarıd və hücumu keçdik.

Əl il anlardan mən müharibənin nə demək olduğunu gördüm və keçirdiyim ilk duyğu fəxarət hissi oldu. Müharibə nə qədər həyəcanlı, qan qoxulu olsa da, Vətən üçün haqq savaşına qalxan əsgərlərimiz, zabitlərimiz, çavuş və gizirlərimiz bu sədləri, istehkamları elə yarıb keçirdilər ki, düşmənin canına völvələ düşmüşdü. Silahlarını atıb qaçmaqdan başqa ermənilərin çarəsi qalmamışdı.

Sentyabrın 27-si günü Füzuli raketi idi. Düşmən xəndəyi qazarkən torpağı öz tərəfinə tökmüşdü ki, hücum edən bölmələrimiz xəndəyi doldura bilməsən.

Növbəti sədd tank əleyhinə mina sahəsi idi. Ondan sonra tank əleyhinə dirəklər, metal kəpirlər gəlirdi. Həmçinin piyadalar üçün minalanmış sahələr, tikanlı məftildən hazırlanmış torlar və daha nələr... Məhz peşəkarlığımız nəticəsində sətrelə və minimal itki ilə düşmənin müdafiə xətlərini yarıd və hücumu keçdik.

Əl il anlardan mən müharibənin nə demək olduğunu gördüm və keçirdiyim ilk duyğu fəxarət hissi oldu. Müharibə nə qədər həyəcanlı, qan qoxulu olsa da, Vətən üçün haqq savaşına qalxan əsgərlərimiz, zabitlərimiz, çavuş və gizirlərimiz bu sədləri, istehkamları elə yarıb keçirdilər ki, düşmənin canına völvələ düşmüşdü. Silahlarını atıb qaçmaqdan başqa ermənilərin çarəsi qalmamışdı.

yonunun ərazisində tanklarımızla düşmənin ön xətt mövqelərini uğurla yarmağa nail olduq. Elə bir əks-hücum həyata keçirdik ki, ermənilərə göz açmaq belə imkan vermədik. İlk saatlardan düşmənin onlarla ağır hərbi texnikasını və müxtəlif noqlu-

yat vasitələrini məhv etdik, atəş mövqelərini sursdurduq. Şəxson mən idarə etdiyim T-90 tankı ilə düşmənin bir tankını və çoxsaylı canlı qüvvəsinə məhv etdim.

İlk döyüşdə bizim tankımız minnaatlarla vuruldu, mən də yaralandım. Amma tankımız döyüş qabiliyyətini itirmədi və xəsərət almağımıza baxmayaraq, döyüş tapşırığını sona qədər yerinə yetirdik. Axşam hava qaralandan sonra mən Füzuli rayonunun Əhmədbəyli kəndindəki hospitala gətirildim. Bir gün hospitalda müalicə aldıqdan sonra baxdım ki, burada çox qala bilmərəm. Səhəri gün hərbi hissənin arxadakı bölmələrinə yanına gəldim. Orda da qala bilmədim və hərbi hissə komandirinin icazəsi ilə orzaq maşınıyla ön xətdəki bölmələrimizin yanına qayıtdım.

Ön xətdə əvvəlcə mənə dedilər ki, bölüklərin tank heyətləri tam kompleksləşdirilib. Amma əvvəlki uğurlu döyüşümü nəzərə alaraq mən hərbi hissənin ikinci bölüyünün tərkibinə salındım və növbəti dəfə döyüşə girdim. Ermənilər geri çəkiləndə, arxadakı əşyonlarda mövqə tutmuşdular. Hərbi hissəmizin

döyüş əmri həmin ərazilərdəki atəş nöqtələrini məhv etmək, piyada motoratçı bölmələrimizin hücumlarını dəstəkləmək idi. Dayanmadan irəliləyirdik. İtkimiz olsa da, tanklarımızdan vurulan olsa da, düşməni qovurduq, məhv etdik.

Cəbrayıl rayonunun Rüzgər kəndi ətrafında gedən döyüşlər zamanı ermənilər xüsusilə möhkəmləndirildikləri mövqədən iriçaplı silahlarla əsgərlərimizi, həm də texnikanı atəşə tuturdular. Elə bir mövqə idi ki, dağıtmaq üçün döyüş atəş açmaq lazım idi. Əvvəl başqa bir tank, sonra isə mən atəş açdım və mərimi kiçik pənçərədən daxil olaraq ermənilərin mövqeyini darmadağın etdim. Döyüşü uğurla başa vurduq, düşmənin atəş nöqtələrini sursdurduq və motoratçı bölmələrimiz hücumu keçirdilər.

Döyüşdə iştirak edən 8 tankın hamısı sağ-salamat tapşırığı yerinə yetirdi. Sonra əmr gəldi ki, tanklar iki qrupa ayrılmalıdır. Bizim qrup xüsusilə təyinatlı bölmələrlə birlikdə oktyabrın əvvəllərində Cəbrayıl şəhəri istiqamətində hücum əməliyyatlarına cəlb olundu. İrəliləyərək rayonun Şükürbəyli kəndinin yaxınlığında mövqə tutduq. Şükürbəyildən düşmənin Cəbrayıl şəhərinə gedişi, sola burulan yol isə Zəngilan və Qubadlıya aparırdı. Buradan hər iki istiqamətdə aparılan döyüşlər zamanı düşməni sarsıdıcı zərbələr vurduq.

Ermənilərin zirehli texnikasını, UAZ avtomobilini və iki Uralı əsgərlərlə birlikdə məhv etdim, 3 atəş nöqtəsinə sursurdum

Cəbrayıl rayonu ərazisində düşməni alayın yərləşdiyi bir hərbi hissə var idi. Döyüş tapşırıqlarından biri həmin hərbi hissənin alınması idi. Bizim tank hərəkət edərək yüksəklikdə mövqə tutdu. Baxdıq ki, ermənilər adi qaydada hərbi hissədə xidmətlərini həyata keçirirdilər, sanki bir qədər aralıqda gedən döyüşlərdən xəbərləri yoxdur. Ərazinin tam müşahidəsini həyata keçirəndən sonra hərbi hissəni tank atəşinə tutmağa başladım. Bu zaman erməni hərbiçiləri gizlənmək üçün toplu şəkildə hərbi hissədəki binalara dolmuşdular. Bundan sonra həmin binaları yerlə yeksan etdik.

Ermənilər döyüş zamanı bir neçə dəfə tanklarımızı hədəfə aldılar. Amma biz aldaddıq maneəvərlər döyüşürdük və hər dəfə atəşdən sonra cəld hərəkət edərək yerimizi dəyişirdik. 3-cü atəşdən sonra tankın hədəfə düşdüyü barədə signal aldım. Tez tüstü qumbarası atdım. Tüstü qumbarası düşmənin nişan əla bilməməsi üçün tankı məskalayan xüsusi vasitədir. Beləliklə, ermənilər nə qədər cəld etsələr də, tanklarımızı hədəfə ala bilmədilər.

Bu zaman gördüm ki, Ural avtomobilinə doluşan erməni hərbiçiləri qaçmaq istəyirdilər. Cəld sərəst atəşlə maşını əsgərlərlə birlikdə göyə uçurdum. Həmin vaxt kənardan maşının vurulduğunu gören 30-a yaxın erməni bir qədər aralıqdakı sığınacağa dolmuşdular. Sərəst atəşlə sığınacağı da darmadağın etdim və içəridəkilərin hamısı məhv oldu.

Bunun ardınca hərbi hissənin komandirlərindən olduğu minik avtomobilini vurdum. Ümumilikdə, bu döyüşdə tankla ermənilərin bir zirehli

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin nəşr etdiyi "ZƏFƏR MEMUARLARI. Döyüşçülər sarkərdə və müharibə haqqında" kitabından istifadə olunub

texnikasını, iki Ural avtomobilini və bir UAZ avtomobilini məhv etdim, 3 atəş nöqtəsinə sursurdum. Məhv etdiyimiz erməni hərbiçilərinin isə sayı-hesabı yox idi. Ordumuz hərbi hissəni ələ keçirdi. Biz isə geri qayıdaraq tanklara yeni marmilər yüklədik.

Bundan sonra Cəbrayıl şəhəri də azad edildi və mən düşmənin bir zirehli texnikasını qənimət götürdüm. Bütövlükdə Cəbrayıl istiqamətində düşməndən xeyli sayda silah-sursat, döyüş və avtomobil texnikası ələ etdik. Döyüşlər zamanı Cəbrayılın Karxulu, Şükürbəyli, Yuxarı Maralyan, Çərəkən, Daşkəsən, Decal, Mahmudlu, Cəfərabad, Horovlu, Mehdiyi, Çaxırlı, Aşağı Maralyan, Şəyboy və Quycaq kəndləri tamamilə işğaldan azad edildi. Həmçinin müxtəlif istiqamətlərdə bir neçə strateji yüksəkliklə nəzarəti ələ keçirdik.

Biz döyüşlərdə olan vaxt Ali Baş Komandan İlham Əliyev dəfələrlə

sonra həkimlərin ilk işi mənim görməyə də. Çünki hələ qəlpə qalmışdı. Bundan sonra məni yenidən əməliyyat etdilər, dörd həftə gözlərim bağlı qaldı. Daha sonra digər xəstəxanalarda müalicə aldım, tədricən zoif də olsa, görməyə başladım. Ümumiyyətlə isə yeddə dəfə əməliyyat olundum.

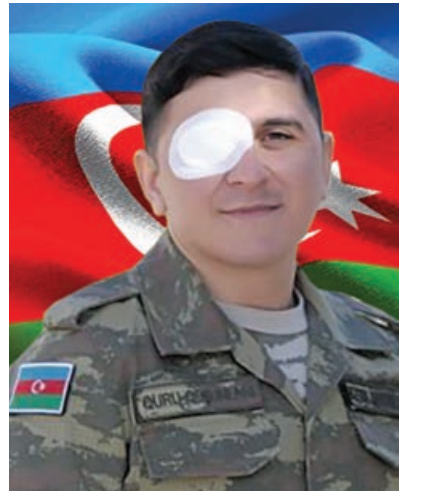
Tankımız vurularkən üzüm yamıq, dişlərim sınımışdı. Hospitalda həkimlərimiz bütün bu xəsərətlərimi də ön yüksək səviyyədə müalicə etdilər.

Müalicə müddətində Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevəvanın böyük qayğısı, diqqəti ilə əhatə olunmuşdum. Bu himayədarlıq bütün yaralı hərbiçilərə aid idi. Mehriban xanım davamlı olaraq bizim vəziyyətimizlə maraqlanırdı. Müalicəmizi şəxsi nəzarətinə götürərək gərəkliləri bütün tədbirlər görürdü.

Bu gün də Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əsgəriyəm

Deqabr ayında hospitaldan evə buraxıldım. Amma ön böyük arzuum hərbi hissəyə qayıtmaq idi. Getdim hərbi hissəyə, əsgər yoldaşlarımla, komandirlərimlə görüşdüm. Ordan Tərtərə gəldim. Axşam saatlarında komandirəm, polkovnik-leytenant Firdovsi Bəyova zəng etdim. Səsindən hiss olurdum ki, sevinc içərisindədir. Dedi ki, Azər, səni təbrik edirəm, Ali Baş Komandan İlham Əliyev sənə "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı verir.

Ailəmə həm Birinci Qarabağ, həm də İkinci Qarabağ müharibəsində Vətən qarşısındakı borcumu layiqincə yerinə yetirib. Atamın, əminim yolu mən, hərbi həkım olan digər əminim, o cümlədən Suqovun və Talış istiqamətlərində döyüşən qardaşım Yaqub Abdullazadə layiqincə davam etdirib. Həm torpaqlarımızı azad etdik, həm də əminim və bütün şəhidlərimizin qisasını aldım. İllər öncə nəmə verdiyim sözü

tutduğum üçün qürur hissi keçirirəm. Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adına layiq görülmək mənim üçün böyük şərəfdir. Həm də bu adı daşıyan cəmi 3 əsgərdən biriyəm.

Qazi olsam da, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əsgəriyəm. Vətən qarşısında borcumu qəhrəmancasına icra etdiyim kimi, bundan sonra da mülki həyatda öz vətəndaşlıq borcumu layiqincə yerinə yetirəcəyəm.

